

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL
In memory of Debbie ben Moshe a"h

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Vayakheil 5784

Shabbat Times

17:24 **END** 18:21

Issue 21

Parshat Vayakheil is a parsha that we are already very familiar with, since we read about the same details a few weeks ago in Parshat Teruma and Tetzave. We know that the Torah is not one to waste words and many halachot are derived even from extra letters or unnecessary words. Which begs the question, why is the Torah repeating all of the details of the building of the mishkan since they were already detailed a few parshiyot ago.

What is the message of this week's parsha?

I would like to focus on two pessukim in the parsha. The passuk in chapter 35:21 states how all people who were uplifted in their hearts and felt a generosity of spirit, came to donate the materials necessary for the building of the mishkan. Both men and women alike, came as one to joyously donate of their wealth to building a sanctuary for Hashem.

The passuk in chapter 36:2 states how Moshe called out to Betzalel, Ohaliav and all the other wise men, whom Hashem had bestowed wisdom of heart to, to come forth to craft the mishkan and its utensils.

The Torah then proceeds to record in great detail, how the craftsman crafted each item to its exact specification, a feat that was remarkable, considering the Jewish people had only worked with bricks and mortar for hundreds of years.

I doubt there were arts and crafts universities in Egypt that were open to slaves. How did Betzalel, Ohaliav and the other craftsmen learn the intricacies of carpentry, tapestry making, the fashioning of gold and silver ornaments, to be able to build such a marvelous and intricate edifice?

The answer is in the passuk itself, "... all the wise men whom Hashem had bestowed wisdom of heart to..." It was Hashem that enlightened Betzalel and the other craftsmen the wisdom to build and craft the mishkan. This was not a craft that they learned in schools or online, or by apprenticing with experts.

But how did Hashem choose who to bestow His wisdom upon? How did He decide who to impart with the task of building the mishkan? The answer is also in the passuk, "... Hashem bestowed wisdom of heart to all whose heart was ignited to draw close and volunteer to build and to do."

Hashem did not choose anyone! Those who's hearts were inspired and aflame to volunteer to take an active part in building Hashem a home, were imbued with the wisdom of heart to become the best craftsmen the world had ever seen!

It is interesting that the Torah describes wisdom as coming from the heart. I would have thought that wisdom comes from one's mind and intellect.

The Torah is telling us that you do not have to be intelligent to have wisdom. Intelligence is something we are born with. Some are born with high IQ's and some are born with lower IQ's. Wisdom is not a product of how intelligent a person is. Wisdom comes to those who want, with all of their hearts, to draw close to Hashem. Hashem helps those who help themselves. Hashem can grant tremendous wisdom to anyone, no matter what number IQ they have. Hashem's capabilities have no limits. But Hashem wants to see that we *want* wisdom and only then will He grant it. There is a mitzvah upon every single Jew to learn Torah, to learn Mishna, Gemara, Halacha, etc.

Many Jews start to learn Gemara and they are soon discouraged because they find it too difficult to grasp. Surely being blessed with a high intelligence and a sharp mind is a gift and can certainly make one's ability to grasp the gemara easier, but by no means it is a prerequisite to learning Torah. The Torah teaches us that wisdom is an issue of mind over matter. If a Jew wants wisdom badly enough, Hashem will grant it. If a person *desperately* wants to learn Torah, Hashem will give him the Divine assistance needed to succeed in his Torah studies.

No person should ever give up saying he wasn't blessed with a keen head. If a person can succeed in business or in any other profession, then he certainly has the capabilities of channeling his head for Torah. It is just a matter of want!

There are plenty of successful doctors and caregivers who didn't have the brains to acquire the vast amount of knowledge necessary for their careers, but because they wanted it badly enough, they put their heart and soul into the matter and they succeeded.

If we put our heart and soul into learning Torah and into the pursuit of drawing close to Hashem, then we, like Betzalel, will receive the Heavenly assistance we need to build our own Mishkan, thereby bringing Hashem into our lives!

Big mazal tov to Rabbi & Elana Horwitz
on the birth of a granddaughter

Minyanim at the kollel Shacharis 7:00 8:15
Mincha 12:50 17:36 Maariv 18:06 20:00

DAF YOMI SHIUR
MASECHET BAVA METZIA

SUN-FRI
7:45-8:30 am
8:45-9:30 am

AHUZA 198 RAANANA

Rabbi
Aharon Rabi

RA'ANANA
COMMUNITY
KOLLEL

RCK RA'ANANA
COMMUNITY
KOLLEL

**DAF YOMI MASECHET
BABA METZIA**
Maariv at 8:00 pm

Weekdays at 8:10 pm live at Kollel

198 Ahuza Ra'anana

with Rabbi Dovid Horwitz

RA'ANANA
COMMUNITY
KOLLEL

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה

פרשת "ויקהל" התשפ"ד

זמני השבת

17:24 END 18:21

גליון 21

להצלחת חיילי צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון

לשאלות
0584810910

שאל את הרב

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א

ראש חודש). מה למעשה? - רבים ממליצים לא להיכנס לספק, ומשום כך להקפיד לא לאכול כזית פת לאחר צאת הכוכבים (ואז להזכיר רק 'רצה'). ואם בכל זאת אכל - נראה - שבקרב הציבור ממוצא ליטאי הדעה הרווחת יותר היא שיטת המגן אברהם (רק 'יעלה ויבוא') ובקרב הציבור ממוצא חסידי נראה המנהג הרווח הוא כדעת הט"ז (להזכיר שניהם - ואף לכתחילה ניתן לעשות כן) והגר"ע יוסף צ"ל פסק כדעה השניה (להזכיר רק 'רצה').

שאלה: הצעתי הצעת שידוך, הבחור והבחורה נפגשו מספר פעמים, אך הבחורה הייתה מלאה בספיקות, ולבסוף הורידה את השידוך, לאחר שהשקעתי בשידוך זה אין ספור מאמצים, זמן, טלפונים וכו'. לאחר חצי שנה התקשר אליי הבחור והודיע לי כי בשעה טובה הוא מתארס עם הבחורה הנ"ל, וכאשר שאלתי היאך זה קרה, ענה לי ששדכן אחר החייה את השידוך, והצליח להביא לידי גמר. כעת השאלה היא למי מגיע דמי השדכנות?

תשובה: נהוג לחלק את עוגת 'דמי השדכנות' לשלושה חלקים: מתחיל, אמצעי וגומר. ולכן כאשר יש כמה שדכנים המעורבים בשידוך, דמי השידוך מתחלקים בין כל השדכנים לפי מידת מעורבותם. ובמקרה שלנו היה נראה לומר, שהשדכן הראשון הוא המתחיל והאמצעי, והשדכן השני הוא הגומר, ולכן השדכן הראשון יקבל שני שלישי, והשדכן השני יקבל שליש. אמנם נראה יותר שמאחר ועברה חצי שנה, הרי שאין עבודת השדכן השני מוגדרת כ'גומר' אלא כמתחיל מחדש, שאחרי שהשידוך נפל, ועבר כל כך הרבה זמן, נראה ש'פנים חדשות' באו לכאן, וכל דמי השדכנות מגיעים לשדכן השני. אולם הנכון יותר הוא לפשר בין השדכנים, ובהסכמת כל הצדדים, להגיע להבנות שכל שדכן יקבל חצי מדמי השדכנות, והכל יבוא על מקומו בשלום.

שאלה: במוצאי שבת הקרוב יחול ראש חודש אדר ב' (שיהיה בימים ראשון שני). לאור זאת, אני שואל אודות ברכת המזון של סעודה שלישית, מה צריך להזכיר, 'רצה והחליצנו' או 'יעלה ויבוא'?

תשובה: יש להבחין בזה בין ג' מצבים שונים: (א) מברך ברכת המזון קודם צאת הכוכבים - במקרה זה ההלכה היא פשוטה שמאחר שבשעה שמברך עדיין לא נכנס ראש חודש אין מקום לומר 'יעלה ויבוא' ויש להזכיר 'רצה והחליצנו'.

(ב) מברך ברכת המזון לאחר צאת הכוכבים אך לא אכל כזית פת לאחר צאת הכוכבים - גם בזה ההלכה די פשוטה, ועל אף שבראשונים יש בזה מחלוקת האם הולכים אחר 'תחילת הסעודה' ולכן יש להזכיר של שבת, או שיש ללכת אחר הזמן שבו מברכים 'ברכת המזון' ולכן יש להזכיר 'יעלה ויבוא' (כי הוא כבר ראש חודש) מכל מקום השיטה המקובלת היא ללכת אחר תחילת הסעודה ולהזכיר 'רצה' (ולדעת הבן איש חי יאמר 'רצה והחליצנו ביום השבת' ולא יוסיף את המילה 'הזה').

(ג) מברך ברכת המזון ואכל כזית פת גם לאחר צאת הכוכבים - בזה אי אפשר לומר שיש בזה הלכה פשוטה ויש בזה מחלוקת גדולה באחרונים שהרי התחייב גם ב'רצה' בגלל אכילתו קודם השקיעה, והתחייב גם ב'יעלה ויבוא' בגלל אכילתו לאחר צאת הכוכבים, ולהזכיר גם זה וגם זה - סבר המגן אברהם שאי אפשר לעשות כן בגלל 'תרת דסתרי'.

ויש בזה ג' שיטות בפוסקים: מגן אברהם - יזכיר רק 'יעלה ויבוא'.

ערוך השולחן ויחווה דעת - יזכיר רק 'רצה'.

ט"ז - יזכיר שניהם (ואין לחוש לתרת דסתרי מאחר וקודם מזכיר את 'רצה' ואחר כך 'יעלה ויבוא' ואכן כך הוא הסדר שקודם הייתה שבת ולאחר מכן הגיע

וורט לשולחן שבת הרב שמואל בלייכבר

כל נדיב לבו יביאה - את מי?

"כל נדיב ליבו יביאה את תרומת ה'" (לה, ה)

וצריך ביאור, שלכאורה היה צריך להיות כתוב יביא את תרומת ה' ומדוע נאמר יביאה? ואפשר לבאר בשתי דרכים.

דרך אחת: כל נדיב ליבו יביאה - את הלב הוא יביא. ואת תרומת ה' הכוונה עם תרומת ה', וכמו שמצאנו בכמה מקומות ש'את' פירושו 'עם'. וכוונת הכתוב, שכל נדיב ליבו, יביאה את הלב יחד עם תרומת ה', שכשהוא מביא את התרומה הוא יביא איתו את הלב. ומפני שכל מצוה שעושים, צריך להביא את הלב יחד עם המצוה, וכשהוא עם הלב זה משהו אחר לגמרי.

וכך רואים גם אצל דבורה הנביאה, למה היא זכתה להיות נביאה ושופטת? חז"ל אומרים (אליהו רבא פרק ט) על הפסוק (שופטים ד, ד) ודבורה אשה נביאה אשת לפידות היא שופטה את ישראל בעת ההיא. וכי מה טיבה של דבורה שהיא שופטת את ישראל בעת ההיא ומתנבאה עליהם? והלא פנחס בן אלעזר היה בימים ההם. מעיד אני עלי את השמים ואת הארץ, בין ישראל בין עכו"ם, בין איש בין אשה, בין עבד ובין שפחה הכל לפי מעשה שהוא עושה - כך רוח הקודש שורה עליו.

כך אמרו, בעלה של דבורה עם הארץ היה, אמרה לו אשתו: בוא ואעשה לך פתילות והולך אותם לבית המקדש שבשילה, מה אם יהא חלקך עם אנשים כשרים שבהם ותזכה לעולם הבא - והוא היה עושה פתילות עבות כדי שיהא אורן מרובה, לפיכך נקרא שמו לפידות. הקב"ה בוחן לבות וכליות, אמר הקב"ה לדבורה: אתם כוונתם לשם שמים ועשיתם פתילות עבות כדי שיהא אורן מרובה, גם אני ארבה אתכם בישראל וביהודה ובשנים עשר שבטי ישראל.

מבואר בדברי התנא דבי אליהו, שבזכות מה היא זכתה? בגלל שהיה

במעשיה לב! כשאדם עושה מצוות עם לב הוא יכול לזכות להיות דבורה הנביאה. דבר אחד צריך בעבודת ה' והוא שיהיה לב, לב! בכל מעשה שיהיה 'יביאה' שיביא לב עם תרומת ה'.

ואפשר לבאר באופן נוסף מה הכוונה יביאה? כתוב בחז"ל (ירושלמי שקלים א, א) אמר רב אבא בר אחא: אין יכול לעמוד על אופייה של אומה זו, נתבעים לעגל ונותנים. נתבעים למשכן ונותנים. דהיינו, שתרומת המשכן היה תיקון לחטא העגל שנתנו את זהבם.

וידוע בשם בעלי המוסר, שהקב"ה נטע באדם תכונות, והבחירה של כל אדם היא איך לנתב את התכונות שלו. אין אדם שאין לו מידת הרחמים, כל אדם נולד עם מנה מסוימת של מידת הרחמים, ויש כאלו שמנתבים את זה לאיפה שצריך - לאלמנות, יתומים, דלים. ויש כאלו שכל הרחמים שלהם היא על חתולים, עכברים, מחבלים. לכולם יש רחמים וצריכים לנתב את זה למקום הנכון. ועל דרך זה, הקב"ה נתן לכל אדם נדיבות, ובפרט לישראל שהם נתבעים ונותנים, ובחטא העגל הם ניתבו את זה לעגל, ועכשיו היה התיקון לנתב את כח הנדיבות למשכן, זה היה התיקון. ועל פי זה יש לבאר שמה שנאמר "כל נדיב לבו יביאה" הכוונה שיביא את כח הנדיבות, את תרומת ה' - לכוון את הנדיבות לתרומת ה'.

ובזה יש לבאר את מה שנאמר בהמשך הפרשה (לה, כט) "כל איש ואשה אשר נדב ליבם אותם להביא לכל המלאכה אשר צוה ה' לעשות ביד משה הביאו בני ישראל נדבה לה'".

ולכאורה יש פה כפל לשון שנאמר פעמיים נדבה, ומה הטעם בכפילות זו? ולפי מה שביארנו ש'יביאה' הכוונה שצריך להביא את מידת הנדיבות ולכוון אותה להקב"ה, הפסוק מתבאר כפתור ופרח: כל איש ואשה אשר נדב ליבם אותם להביא לכל המלאכה אשר צוה ה' לעשות ביד משה - מי שהיה לו תכונה של נדיבות, הביאו בני ישראל נדבה לה' - את כח הנדיבות שיש להם, הם ניתבו לגבוה.